

Vakcina nuo koronaviruso

– COVID-19 Vaccine AstraZeneca (AstraZeneca)

Informacija tiems, kuriems yra pasiūlyta skiepytis šia vakcina

Naujasis koronavirusas sukelia ligą kvėpavimo takuose. Daugeliui iš viso nepasireiškia jokie arba pasireiškia lengvi simptomai, tačiau kai kurie suserga sunkiai. Vyriausiems ir kai kurių gretutinių ligų turintiems žmonėms yra didžiausia rizika sunkiai susirgti arba numirti. Koronaviruso vakcina apsaugo nuo koronaviruso sukeltos ligos. Vakcinės tikslas yra apsaugoti gyvybę ir sveikatą.

Kas gali būti skiepijamas šia vakcina nuo koronaviruso?

Asmenys, kuriems ši vakcina yra rekomenduojama per nacionalinę skiepijimo programą, šia vakcina gali būti paskiepyti, kai ateis jų eilė pagal nustatytą prioritetų sąrašą.

Vakcina yra nemokama ir savanoriška. Vakcina siūloma Norvegijoje gyvenantiems asmenims.

Kur galiu pasiskiepyti?

Jūsų savivaldybės interneto svetainėje rasite informacijos apie tai, kam yra siūloma vakcina, kaip ir kada vyks skiepijimas.

Skiepijimo eiga

Vakcina suleidžiama į žasto raumenis. Jums bus suleistos dvi vakcinės dozės su 9-12 savaičių pertrauka. Svarbu, kad gautumėte antrąją dozę paskirtu laiku. Prieš skiepijimą jūsų pasiteiraus, ar jūs esate sveikas, ar dėl ankstesnių vakcinų jums buvo kilę reakcijų. Nepamirškite informuoti, jeigu esate nėščia, esate alergiškas, vartojate vaistus arba turite kitokių sveikatos problemų. Ūmios ligos atveju ir karščiuojant virš 38 laipsnių skiepijamas paprastai atidedamas. Po skiepijimo jūsų paprašys pasilikti skiepijimo vietoje mažiausiai 20 minučių.

Kaip veikia ši vakcina?

Vakcinoje naudojamas nekenksmingas virusas (peršalimo virusas), kuris padeda į organizmą perkelti tipinių koronaviruso spyglių schemą. Dėl to organizmas ima gaminti šių spyglių kopijas, kurias žmogaus imuninė sistema išmoksta atpažinti. Taip organizmas gali atpažinti ir apsiginti nuo tikrojo koronaviruso, jeigu žmogus vėliau juo užsikrėstų.

Įleistas virusas organizme negali daugintis, jis greitai išsiskaido. Vakcina negali sukelti koronaviruso ligos arba kokios nors kitos infekcinės ligos. Vakcinės poveikis yra prevencinis. Ji negali išgydyti koronaviruso ligos, jeigu žmogus jau serga.

Toks vakcinų gamybos būdas anksčiau buvo naudojamas kuriant vakciną nuo ebolos.

Koks vakcinės efektyvumas?

Vakcina apsaugo nuo naujojo koronaviruso sukeltos ligos. Praėjus dviem savaitėm po antrosios dozės, vidutiniškai 60% dalyvavusiųjų tyrimuose, buvo įgiję imunitetą. Tačiau

pasirodė, kad apsauga gali būti didesnė, jeigu intervalas tarp skiepų dozių yra 9 arba daugiau savaičių. Be to, tyrimai atskleidė, kad vakcina apsaugo nuo sunkios koronaviruso sukeltos ligos formos, kuri reikalautų hospitalizacijos. Kol kas nėra žinoma, kiek laiko vakcina apsaugo nuo viruso. Jeigu laikui bėgant vakcinos suteikta apsauga sumažės, gali tecti skiepijimą kartoti. Kadangi vakcina užkerta kelią ligai, ji taip pat užkerta kelią ir infekcijos plitimui, tačiau kol kas nėra žinoma, kaip efektyviai. Todėl yra svarbu ir toliau laikytis galiojančių infekcijos kontrolės taisyklių.

Šalutinis poveikis

Iš atliktų tyrimų yra gerai žinomi įprastiniai ir retesni vakcinos šalutiniai poveikiai. Mes negalime atmesti galimybės, jog pasitaikys retų šalutinių poveikių, arba tokių šalutinių poveikių, kurie pasireiškė po skiepijimo praėjus daug laiko. Didžioji šalutinių poveikių dalis pasireiškė pirmosiomis dienomis po skiepijimo ir praėjo per pora dienų:

- Daugiau nei pusei visų paskiepytųjų skauda dūrio vietą.
- Kiti įprastiniai šalutiniai poveikiai yra ligos pojūtis, nuovargis, galvos skausmas, raumenų ir sąnarių skausmai, šaltkrėtis, pykinimas ir karščiavimas.
- Šalutiniai poveikiai yra švelnesni ir rečiau pasitaikantys po antrosios dozės.

Didžioji dauguma šalutinių poveikių buvo švelnūs arba vidutiniai. Mažiau nei 5% pasireiškė labiau varginantys šalutiniai poveikiai, kurie buvo nepavojingi, tačiau jie turėjo įtakos kasdieniam gyvenimui kelias dienas, kol jie truko.

Ką daryti, jeigu man pasireiškė šalutinis poveikis?

Jeigu jums pasireiškė netikėti, stiprūs arba ilgalaikiai simptomai, kuriuos, jūsų manymu, sukėlė vakcina, turėtumėte kreiptis į gydytoją arba kitą sveikatos priežiūros įstaigos darbuotoją dėl įvertinimo ir konsultacijos. Sveikatos priežiūros įstaigos darbuotojai privalo informuoti apie rimtas arba nežinomas reakcijas, kurias, kaip įtariama, sukėlė vakcina. Jūs pats taip pat galite nusiųsti žinutę per svetainę [helsenorge.no](https://www.helsenorge.no).

Sąlyginis patvirtinimas

Ši vakcina nuo koronaviruso buvo išbandyta, atliekant išsamias studijas, kurių metu buvo paskiepyta daug tūkstančių žmonių. Studijos buvo atliekamos taip pat, kaip ir su kitomis vakcinomis, tačiau stebėjimo laikas buvo trumpesnis. Vaistų administravimo tarnybos vakcinai suteikė sąlyginį patvirtinimą. Tai reiškia, kad yra pakankamai duomenų, kad būtų galima įvertinti, jog vakcinos nauda yra daug didesnė už riziką, tačiau vakcinos gamintojas turi tęsti tyrimus ir nuolat teikti farmacijos institucijoms gautus duomenis.

Kokiomis vakcinomis mane paskiepijo?

Jus paskiepijus vakcina nuo koronaviruso, informacija bus užregistruojama Nacionaliniame vakcinavimo registre SYSVAK. Informaciją rasite svetainėje [helsenorge.no](https://www.helsenorge.no)

Norite sužinoti daugiau?

Galite klausti savo gydytojo, skiepijančio personalo arba kitų sveikatos priežiūros įstaigos darbuotojų. Informacijos taip pat galite rasti Visuomenės sveikatos instituto interneto svetainėje: <https://www.fhi.no/kvp>